

ЗАКОН

О ЗАЛОЖНОМ ПРАВУ НА ПОКРЕТНИМ СТВАРИМА УПИСАНИМ У РЕГИСТАР

„Службени гласник РС”, бр. 57 од 30. маја 2003. и 61/05 од 18. јула 2005
(измене и допуне дате су болд)

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређује се залога, без предаје у државину, покретних ствари и права ради обезбеђења потраживања повериоца, уговор о залози, права и обавезе уговорних страна, упис заложног права у регистар, намирење заложног повериоца и престанак заложног права.

Покретне ствари и права залажу се уписом заложног права у регистар који се установљава у складу са овим законом.

На правне односе који нису уређени овим законом примењују се прописи којима се уређују облигациони и својинскоправни односи и други прописи.

Уговор о залози

Члан 2.

Уговором о залози обавезује се залогодавац према повериоцу да му пружи обезбеђење за његово потраживање тако што ће се повериочево право на ствари залогодавца уписати у регистар заложног права (у даљем тексту: Регистар залогe).

Залогодавац може бити дужник или треће лице.

Уговором о залози уређују се права и обавезе залогодавца и повериоца.

Садржина и форма уговора

Члан 3.

Уговор о залози садржи нарочито: дан закључења, име и презиме или фирму, пребивалиште или боравиште, односно седиште повериоца и залогодавца, као и дужника ако су то различита лица, предмет заложног права са потребним обележјима и податке о потраживању које се обезбеђује заложним правом.

Уговор о залози закључује се у писменој форми.

Стицање заложног права

Члан 4.

Поверилац стиче заложно право уписом у Регистар залогe, осим ако није друкчије одређено законом.

Ако је залогодавац заложно ствар на којој нема право својине или ако залога није пуноважна из других разлога, упис у Регистар залогe не производи правно дејство.

Упис у регистар

Члан 5.

Упис заложног права у Регистар залогe могу тражити поверилац или залогодавац.

Ако упис тражи поверилац потребна је изричита изјава залогодавца да пристаје да поверилац упише заложно право у Регистар залогe.

Правно дејство заложног права

Члан 6.

Поверилац чије је заложно право уписано у Регистар залоге може се наплатити из вредности предмета заложног права пре осталих поверилаца, ако му његово потраживање не буде исплаћено о доспелости.

Право из става 1. овог члана има дејство и према трећем лицу које је предмет заложног права прибавило од залогодавца, као и према доцнијим прибавиоцима предмета заложног права.

Потраживање које се обезбеђује

Члан 7.

Заложним правом може се обезбедити новчано потраживање чији је износ изражен у домаћој или страниј валути.

Заложним правом обезбеђује се одређен износ главног потраживања, дужна камата и трошкови остварења наплате потраживања.

Заложним правом могу се обезбедити и будућа, као и условна потраживања.

У случају из става 3. овог члана, у Регистар залоге уписује се највиши износ главног потраживања до којег заложно право обезбеђује условна или будућа потраживања.

Правно дејство у стечају

Члан 8.

У случају стечајног поступка над имовином залогодавца, на намирење из вредности предмета заложног права примењују се правила закона којим се уређује стечај.

II. ПРЕДМЕТ ЗАЛОЖНОГ ПРАВА

Покретне ствари

Члан 9.

Предмет заложног права може бити индивидуално одређена ствар којом залогодавац може слободно располагати.

Заложити се могу и покретне ствари одређене по врсти, ако је уговором о залози одређена количина или број и начин на који се могу разликовати од других ствари исте врсте.

Предмет заложног права може бити и збир покретних ствари, као што је роба у одређеном складишту или продавници, инвентар који служи за обављање привредне делатности и друго, у складу са уговором о залози.

Право потраживања и друга права

Члан 10.

Предмет заложног права може бити право потраживања залогодавца према дужнику и у случају да је заложни поверилац дужник залогодавца, осим потраживања чији је пренос забрањен законом и оних која су везана за личност или се не могу преносити на другог.

Заложно право на потраживању стиче се уписом у Регистар залогe.

Предмет заложног права могу бити и друга имовинска права којима њихов ималац може слободно располагати.

Одредбе о залози ствари примењују се и на залогу потраживања и других права, ако за њих није прописано што друго.

Дејство залогe потраживања

Члан 11.

Док не буде писмено обавештен о настанку заложног права дужник заложеног потраживања може испуњавати своју обавезу залогодавцу.

О залози потраживања из става 1. овог члана дужника могу обавестити залогодавац или заложни поверилац.

Од дана достављања обавештења о постојању заложног права дужник заложеног потраживања може испунити дуг само заложном повериоцу а не и залогодавцу, осим ако је заложни поверилац дао друкчија упутства.

Извод из регистра о томе да поверилац има заложно право на потраживању је доказ за дужника заложеног потраживања да потраживање исплати заложном повериоцу.

Сувласнички удео

Члан 12.

Сувласнички удео покретне ствари или збира покретних ствари може бити предмет залогe.

Идеални део имовинских права може се заложити.

Будуће ствари и права

Члан 13.

Предмет заложног права могу бити ствари или права које ће залогодавац прибавити у будућности.

Заложно право из става 1. овог члана настаје кад залогодавац стекне право својине на ствари, односно право потраживања или друго имовинско право.

Поверилац има право да тражи да се у Регистар залогe упише заложно право на будућој ствари.

Примена других прописа

Члан 14.

Одредбе овог закона не примењују се на залогу бродова и ваздухоплова, за које су установљени регистри према посебним прописима.

Одредбе овог закона не примењују се на залогу хартија од вредности, за које је установљен регистар према посебним прописима у који се уписују права трећих лица на хартијама од вредности.

Одредбе овог закона примењују се на залогу права интелектуалне својине, а залога на тим правима уписује се у регистар завода надлежног за интелектуалну својину, и то: регистар жигова, регистар патената, регистар малих патената, регистар модела, регистар узорака, регистар географских ознака порекла и регистар топографија.

III. УГОВОРНЕ СТРАНЕ

Заложни поверилац

Члан 15.

Заложни поверилац је, у смислу овог закона, поверилац који је стекао заложно право уписом у Регистар залогe.

Одређивање трећег лица

Члан 16.

Заложни поверилац или више њих могу одредити треће лице или једног од њих да предузима правне радње ради заштите и намирeња залoженог потраживања.

У случају из става 1. овог члана, треће лице има права залoжног повериоца у односу на залогодавца.

У Регистар залогe уписаће се име трећег лица из става 1. овог члана уместо заложних поверилаца.

Залогодавац

Члан 17.

Залогодавац је, у смислу овог закона, дужник који има право својине на покретној ствари или својство имаоца неког права којим може слободно располагати.

Залогодавац може бити и треће лице које пружа обезбеђење за туђи дуг.

IV. ПРАВНА ДЕЈСТВА УГОВОРА О ЗАЛОЗИ

1. ОБАВЕЗЕ ЗАЛОГОДАВЦА

Обавеза чувања и одржавања предмета заложног права

Члан 18.

Залогодавац је дужан да, по закључењу уговора о залози, чува предмет заложног права са пажњом доброг домаћина, односно доброг привредника.

Залогодавац је дужан да одржава предмет заложног права у исправном стању и врши потребне оправке на њему.

Осигурање предмета заложног права

Члан 19.

Уговором о залози може се предвидети обавеза залогодавца да осигура предмет заложног права.

2. ПРАВА ЗАЛОГОДАВЦА

Државина и употреба

Члан 20.

Залогодавац и после уписа заложног права у Регистар залогe има право да држи предмет заложног права.

Ако о доспелости не испуни обавезу према заложном повериоцу, залогодавац губи право на државину.

Залогодавац је овлашћен да употребљава предмет заложног права према његовој уобичајеној намени.

Право на плодове

Члан 21.

Ако предмет заложног права даје плодове, залогодавац је овлашћен да их прибира.

Уговором о залози може се предвидети да, уместо залогодавца, заложни поверилац има право да прибира плодове од предмета заложног права.

Закуп

Члан 22.

Залогодавац има право да предмет заложног права изда у закуп и да закључује друге уговоре којима се предмет заложног права даје на употребу и прибирање плодова трећим лицима, ако уговором није друкчије предвиђено.

Отуђење предмета заложног права

Члан 23.

Залогодавац може отуђити предмет заложног права и пренети право својине на треће лице.

Залогодавац је дужан да, без одлагања, поднесе захтев ради уписа заложног права у Регистар залогe на терет новог власника.

Обавезу из става 2. овог члана има и нови власник.

Залогодавац и нови власник предмета заложног права солидарно одговарају заложном повериоцу за штету која може настати због њиховог пропуста да у Регистар залогe упишу заложно право на терет новог власника.

Прибавилац стиче право својине оптерећено уписаним заложним правом.

Ако залогодавац предмет заложног права продаје у оквиру своје редовне делатности, купац стиче право својине без терета.

Искључење отуђења

Члан 24.

Уговором о залози може се искључити право залогодавца да отуђи предмет заложног права.

Поновно залагање

Члан 25.

Залогодавац може поново заложити предмет заложног права, ако уговором није друкчије предвиђено.

Ограничење права на употребу

Члан 26.

Уговором о залози може се ограничити употреба предмета заложног права и одредити начин на који залогодавац може убудуће да га употребљава.

Уговором о залози могу се искључити одређени начини употребе предмета заложног права.

V. ПОСЕБНЕ УГОВОРНЕ ОДРЕДБЕ О НАМИРЕЊУ

Опште правило

Члан 27.

Ако залогодавац има својство привредног субјекта (лице које се професионално бави привредном делатношћу) уговором о залози може се предвидети да заложни поверилац има право да предмет заложног права прода на вансудској јавној продаји ако његово потраживање не буде намирено о доспелости.

Ако предмет заложног права има тржишну или берзанску цену, уговором о залози може се предвидети да заложни поверилац има право да га прода по тој цени, или да га по тој цени задржи за себе.

Својство привредног субјекта има предузеће, привредно друштво, ималац радње и друго физичко лице које у виду занимања обавља привредну делатност.

Правила из ст.1-3. овог члана примењују се и на друга правна лица приватног или јавног права.

Ако предмет заложног права нема тржишну или берзанску цену, заложни поверилац га може продати на начин на који би то учинио разуман и пажљив човек, чувајући интересе дужника и залогодавца, кад то није исто лице.

Посебно правило за физичка лица

Члан 28.

Ако је залогодавац физичко лице које уговор о залози закључује изван оквира привредне делатности, уговором о залози не може се предвидети да ће предмет заложног права прећи у својину заложног повериоца, ако његово потраживање не буде намирено о доспелости.

У случају из става 1. овог члана, уговором о залози не може се предвидети и да заложни поверилац може, ако његово потраживање не буде намирено о доспелости, предмет заложног права продати по унапред одређеној цени или га задржати за себе.

Уговором о залози може се предвидети да ће предмет заложног права прећи у државину заложног повериоца, ако његово потраживање не буде намирено о доспелости.

У тренутку доспелости потраживања, заложни поверилац и залогодавац се могу споразумети да ће предмет заложног права прећи у својину повериоца уместо исплате дуга или да ће поверилац моћи да га прода по одређеној цени или да га по тој цени задржи за себе.

Вишак вредности изнад износа потраживања заложни поверилац је дужан да исплати залогодавцу без одлагања.

VI. РЕДОСЛЕД ЗАЛОЖНИХ ПРАВА

Право првенства наплате

Члан 29.

Заложни поверилац има право да из цене постигнуте продајом предмета заложног права наплати своје потраживање пре осталих поверилаца залогодавца, осим ако није друкчије одређено овим законом.

Ред првенства

Члан 30.

Ако је исти предмет заложног права, путем уписа у Регистар залогe, заложен већем броју поверилаца, редослед исплате њихових потраживања из вредности тог предмета одређује се према времену (дан, час и минут) пријема захтева за упис заложног права у Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: Агенција).

Ред првенства различитих заложних права

Члан 31.

Ред првенства између заложног права уписаног у Регистар залогe и заложног права које настаје предајом заложене ствари у државину повериоцу, одређује се према времену настанка одговарајућег заложног права.

Заложно право стечено предајом у државину ужива првенство у односу на доцније заложно право уписано у Регистар залогe, ако се заснива на уговору о залози који је закључен у писменој форми и оверен у суду или у другом органу овлашћеном за оверавање потписа.

Терет доказивања

Члан 32.

Поверилац који тврди да му је ствар била предата у државину пре него што је извршен упис у Регистар залогe у корист другог повериоца, дужан је доказати да је до предаје у државину дошло пре уписа у Регистар залогe.

Законско заложно право из уговора у привреди

Члан 33.

Законско заложно право превозиоца, комисионара, отпремника и складиштара, настала отпремом или превозом ствари које су предмет залогe према закону којим се уређују облигациони односи, имају првенство у односу на заложно право уписано у Регистар залогe.

Законско заложно право посленика за потраживања награде за рад, накнаде за утрошени материјал и остала потраживања у вези са његовим радом, настала на основу уговора о делу из закона којим се уређују облигациони односи, има првенство у односу на заложна права уписана у Регистар залогe.

Законско заложно право државе

Члан 34.

За потраживања пореза и других дажбина ред првенства одређује се према времену њиховог уписа у Регистар залогe.

VII. НАМИРЕЊЕ

Општа правила

Члан 35.

Ако дужник не испуни своју обавезу о доспелости, заложни поверилац стиче право на државину по самом закону.

У тренутку доспелости, заложни поверилац стиче право да из вредности предмета заложног права намири своје главно потраживање, дужну камату и трошкове око остварења наплате потраживања.

Вишак цене добијен продајом изнад износа потраживања заложни поверилац је дужан исплатити залогодавцу без одлагања.

Ако заложни поверилац у року од осам дана не исплати залогодавцу вишак цене добијен продајом изнад износа потраживања, плаћа залогодавцу прописану затезну камату.

Почетак намирења

Члан 36.

Заложни поверилац је дужан да обавести препорученим писмом дужника и залогодавца, кад то није исто лице и треће лице код кога се ствар налази, о намери да своје доспело потраживање намери из вредности предмета заложног права.

Поступак намирења почиње кад заложни поверилац достави обавештење препорученим писмом дужнику и залогодавцу, кад то није исто лице, на адресу уписану у Регистар залогe.

Упис поступка намирења у Регистар залогe

Члан 37.

Заложни поверилац је дужан да затражи да се у Регистар залогe упише да је започео поступак намирења.

Дужност сарадње

Члан 38.

Залогодавац је дужан да сарађује са заложним повериоцем у поступку намирења повериочевог потраживања из предмета заложног права од тренутка када му је достављено повериочево обавештење.

Залогодавац је дужан да заложном повериоцу пружи потребна обавештења ради спровођења намирења.

Обавезе залогодавца из ст. 1. и 2. овог члана има и дужник, када то није исто лице.

Ако повреди неку од обавеза из овог члана, залогодавац или дужник, кад то није исто лице, дужан је да накнади штету коју трпи заложни поверилац.

Дужност залогодавца

Члан 39.

Од дана достављања обавештења заложног повериоца, залогодавац је дужан да трпи да се заложни поверилац намири из вредности предмета заложног права.

Залогодавац је дужан да предмет заложног права или исправу која је неопходна за стицање државине преда заложном повериоцу на његов захтев.

До предаје државине заложном повериоцу, залогодавац је дужан да се уздржава од радњи којима се може смањити вредност предмета заложног права.

Залогодавац је дужан да предузме и друге радње које су неопходне да би заложни поверилац могао да намири своје потраживање.

Ако повреди неку од обавеза из овог члана, залогодавац је дужан да накнади штету коју трпи заложни поверилац.

Право повериоца на државину

Члан 40.

По достављању обавештења дужнику и залогодавцу, кад то није исто лице и трећем лицу код кога се ствар налази, заложни поверилац има право да предмет заложног права узме у државину.

Посебан поступак за стицање државине на предмету заложног права

Члан 41.

Ако залогодавац добровољно не изврши своју обавезу предаје предмета заложног права заложном повериоцу, заложни поверилац може суду поднети захтев за доношење решења о одузимању предмета заложног права од залогодавца или лица у чијој се државини предмет заложног права налази и предаји тог предмета заложном повериоцу у државину.

Уз захтев из става 1. овог члана подноси се оверени извод из Регистра залогe и уговор о залози.

Извод из Регистра залогe изједначава се, у смислу овог закона, са извршном исправом.

Суд је обавезан да о захтеву из става 1. овог члана одлучи у року од три дана од дана подношења захтева.

Поступак одузимања предмета заложног права спроводи се у року од три дана од дана доношења решења којим се усваја захтев из става 1. овог члана.

Ако је предмет заложног права, због своје природе, неподобан за пренос у државину или ако је то у интересу заложног повериоца, суд, на предлог заложног повериоца, одређује администратора који се стара о предмету заложног права до тренутка намирења заложног потраживања.

Против решења о одузимању предмета заложног права од залогодавца или лица у чијој се државини предмет заложног права налази, залогодавац може, у року од три дана од дана пријема решења, уложити приговор да повериочево потраживање или заложно право не постоји, или да је дуг исплаћен, о чему мора поднети писмене доказе.

Приговор из става 6. овог члана не одлаже извршење.

О приговору из става 6. овог члана одлучује суд, у складу са законом којим се уређује извршни поступак.

На поступак за стицање државине на предмету заложног права примењује се закон којим се уређује извршни поступак, ако овим законом није друкчије одређено.

Забрана правног располагања

Члан 42.

После достављања обавештења заложног повериоца, залогодавац не може правно располагати предметом заложног права без дозволе заложног повериоца.

Ако залогодавац продаје предмет заложног права у оквиру своје редовне делатности забрана отуђења не производи правно дејство према савесном прибавиоцу и он стиче право својине без терета.

VIII. НАЧИН НАМИРЕЊА

Судска продаја предмета заложног права

Члан 43.

После извршеног уписа почетка намирења у Регистар залогe, заложни поверилац може захтевати од суда одлуку да се предмет заложног права прода на јавној продаји или по текућој цени кад ствар има тржишну или берзанску цену.

Ако би трошкови јавне продаје били несразмерно велики према вредности предмета заложног права, суд може одлучити да га заложни поверилац прода по цени утврђеној проценом стручњака, или да га, ако хоће, задржи за себе по тој цени.

Вансудска продаја

Члан 44.

Заложни поверилац може приступити вансудској продаји предмета заложног права по истеку рока од 30 дана од уписа почетка намирења у Регистар залогe.

Дужник може пуноважно испунити дуг у било које време пре продаје предмета заложног права.

У том року залогодавац може, иако није дужан, испунити обавезу дужника.

Накнадни споразум

Члан 45.

После достављања обавештења залогодавцу о почетку поступка намирења, заложни поверилац и залогодавац могу се споразумети да се рок од 30 дана скрати.

Јавна продаја путем надметања

Члан 46.

Заложни поверилац може приступити вансудској јавној продаји путем надметања ако је такав начин предвиђен уговором о залози.

Изузетно, кад је залогодавац физичко лице које уговор о залози закључује изван оквира привредне делатности, заложни поверилац може приступити вансудској јавној продаји путем надметања ако су се заложни поверилац и залогодавац о томе споразумели у тренутку доспелости повериочевог потраживања.

Заложни поверилац може поверити спровођење јавне продаје стручном лицу које се редовно бави таквом делатношћу.

Продаја по тржишној или берзанској цени

Члан 47.

Заложни поверилац може продати предмет заложног права по тржишној или берзанској цени ако је такав начин продаје предвиђен у уговору о залози.

Изузетно, кад је залогодавац физичко лице које уговор о залози закључује изван оквира привредне делатности, то је могуће ако су се заложни поверилац и залогодавац о томе споразумели у тренутку доспелости повериочевог потраживања.

Тржишна цена је цена по којој се исте или сличне ствари редовно продају под уобичајеним околностима на месту и у време продаје предмета заложног права.

Ако у месту и у време продаје предмета заложног права ствар нема тржишну цену, узима се у обзир цена на најближем тржишту.

Берзанска цена је цена по којој се исте или сличне ствари продају на најближој берзи.

Ако предмет заложног права нема тржишну или берзанску цену, заложни поверилац га може продати на начин на који би то учинио разуман и пажљив човек, чувајући интересе дужника и залогодавца.

Заложни поверилац може поверити лицу које се бави давањем зајмова уз залогу као занимањем или лицу које се бави продајом таквих ствари као занимањем, да у његово име и за његов рачун прода предмет заложног права.

Заложни поверилац и лице коме је поверена продаја предмета заложног права солидарно су одговорни залогодавцу ако му проузрокују штету приликом продаје.

Дужност обавештавања

Члан 48.

Заложни поверилац је дужан да обавести дужника и залогодавца, кад то није исто лице и треће лице код кога се ствар налази, о месту и времену одржавања продаје.

Ако је продаја предмета заложног права одржана без присуства дужника и залогодавца, кад то није исто лице, заложни поверилац је дужан да, без одлагања, обавести сваког од њих о околностима које могу бити од значаја, а нарочито о извршеној продаји, начину на који је продаја извршена, постигнутој цени и трошковима.

Залогодавчева тужба суду

Члан 49.

Залогодавац може оспоравати право заложног повериоца да се намири вансудским путем, ако у року од 30 дана од уписа почетка намирења у Регистар залогe поднесе тужбу суду и доказе да повериочево потраживање или заложно право не постоји, да потраживање није доспело за наплату или да је дуг исплаћен.

Подношење тужбе не спречава поступак намирења, изузев ако залогодавац поднесе јавну исправу или приватну исправу оверену на законом прописан начин која садржи доказ да повериочево потраживање или заложно право не постоји, да потраживање није доспело за наплату или да је дуг исплаћен.

При одређивању рокова и рочишта по тужби залогодавца, суд ће увек обраћати нарочиту пажњу на потребу хитног решавања ових спорова.

Стицање права својине на јавној продаји и другим врстама продаје

Члан 50.

Савесно лице које купи предмет заложног права на судској или вансудској јавној продаји, стиче право својине без терета.

Право својине које је савесни купац стекао не може се оспоравати због евентуалних пропуста у поступку продаје.

Правила из ст. 1. и 2. овог члана примењују се и на продаје у поступку намирења, ако је лице купило предмет заложног права по тржишној или берзанској цени или по цени по којој би га продао разуман и пажљив човек, чувајући интересе дужника и залогодавца.

IX. ПРЕСТАНАК ЗАЛОЖНОГ ПРАВА

Исплата и други начини престанка потраживања

Члан 51.

Ако потраживање заложног повериоца престане исплатом дуга или на други начин, заложно право престаје и брише се из Регистра залогe на захтев заложног повериоца, дужника или залогодавца, кад то није исто лице.

Али заложни поверилац се може намирити из вредности предмета заложног права и после застарелости његовог потраживања.

Пропаст ствари

Члан 52.

Заложно право престаје и брише се из Регистра залогe кад предмет заложног права пропадне.

Ако је предмет заложног права био осигуран, заложно право се успоставља, по самом закону, на потраживању износа (или накнаде) осугурања.

Продаја

Члан 53.

Заложно право престаје на основу јавне продаје и друге продаје предмета заложног права, извршене ради намирења потраживања заложног повериоца.

По правноснажности судске одлуке о намирењу суд ће решењем одредити да се заложно право брише из Регистра залогe.

У случају вансудске продаје заложни поверилац је дужан да изда исправу на основу које залогодавац може захтевати брисање заложног права.

Право да захтева од заложног повериоца да изда овакву исправу има и купац који је предмет заложног права прибавио на вансудској продаји.

Остали случајеви

Члан 54.

Брисање заложног права из Регистра залогe може се тражити и када се заложни поверилац одрекне заложног права у писменој форми, када се својство заложног повериоца стекне у истом лицу са својством дужника, као и када заложни поверилац стекне право својине на предмету заложног права.

Пристанак повериоца или судска одлука

Члан 55.

Ако дужник или залогодавац, кад то није исто лице, тражи брисање заложног права, дужан је да поднесе Регистру залогe писмену изјаву заложног повериоца да пристаје на брисање или судску одлуку којом се утврђује да је заложно право престало.

X. РЕГИСТАР ЗАЛОГЕ

Опште одредбе

Члан 56.

Регистар залогe је јавни регистар заложних права на стварима физичких или правних лица и других података који се, у складу са овим законом, уписују у Регистар залогe.

Регистар залогe је јединствена електронска база података, чија је основа централна база података у којој се чувају сви подаци унети у Регистар залогe.

Локалне јединице Регистра залогe формирају се на територији Републике Србије. Централна база података је доступна путем локалних јединица Регистра залогe, ради уписа или претраживања.

Надлежност за вођење Регистра залогe

Члан 57.

Регистар залогe води Агенција, преко Регистратора.

Регистратора именује и разрешава Управни одбор Агенције, уз претходну сагласност Владе Републике Србије.

Регистратор се именује на период од четири године, с тим што исто лице може бити поново именовано.

Регистратор може бити разрешен пре истека периода на који је именован, и то:

- 1)на захтев Регистратора;**
- 2)ако Регистратор не обавља своју функцију у складу са законом;**
- 3) из других разлога утврђених законом.**

Члан 57а

Регистратор има овлашћења и обавезе да:

- 1)се стара о законитом, систематичном и ажурном вођењу Регистра залогe;**
- 2)ближе одређује начин вођења Регистра залогe;**
- 3)доноси одлуке по захтеву за упис;**
- 4)прописује образац захтева за упис у Регистар залогe и образац захтева за брисање података из тог регистра;**
- 5) предузима друге радње неопходне за несметано и правилно функционисање Регистра залогe у складу са законом.**

Регистратор је независан у раду на појединачним предметима, у оквиру овлашћења утврђених овим законом и другим прописом.

Доступност Регистра залогe

Члан 58.

Регистар залогe доступан је свим лицима без обзира на место и територију на којој приступају Регистру залогe. Сва лица могу се обратити било којој јединици Регистра залогe, без ограничења, ради уписа или претраживања.

Регистар залогe доступан је у сваком тренутку у оквиру радног времена регистра.

Јавност

Члан 59.

Подаци из Регистра залогe су јавни.

Свако има право да захтева приступ подацима уписаним у Регистар залогe.

Свако има право да, у складу са прописима, захтева оверени извод о подацима из Регистра залогe.

Свако има право да захтева извод којим се потврђује да регистар не садржи податке о залози на одређеној ствари или праву.

Накнада

Члан 60.

За упис и брисање података из Регистра залогe, као и за друге услуге које пружа Агенција у складу са законом, плаћа се накнада.

Висину накнаде из става 1. овог члана одређује Управни одбор Агенције уз сагласност Владе Републике Србије.

Дејства уноса података у Регистар залогe према трећим лицима

Члан 61.

Сматра се да су трећа лица упозната са постојањем заложног права на основу самог уписа у Регистар залогe. Нико се не може позвати на околност да му нису били познати подаци из Регистра залогe.

Упис података у Регистар залогe није доказ о постојању својинских или других права залогодавца на заложеним покретним стварима, нити да је обезбеђено потраживање или залагање пуноважно.

Подаци садржани у Регистру залогe

Члан 62.

Регистар залогe садржи:

- 1) податке о залогодавцу и дужнику, када то нису иста лица, као и податке о заложном повериоцу или лицу из члана 16. став 1. овог закона;
- 2) податке којима се ближе одређује покретна ствар или право које је предмет заложног права;
- 3) податке којима се ближе одређује потраживање које је обезбеђено заложним правом уз назначење основног и максималног износа;
- 4) податке о постојању спора о заложном праву или у вези са предметом залогe;
- 5) податке да је започет поступак намирења реализацијом заложног права.

Ако је субјект заложног права домаће физичко лице, подаци из става 1. тачка 1. овог члана односе се на име, презиме, матични број и место у коме то лице има пребивалиште, а ако је субјект заложног права страног физичко лице подаци из става 1. тачка 1. овог члана односе се на име, презиме, број пасоша и земљу издавања.

Ако је субјект заложног права домаће правно лице подаци из става 1. тачка 1. овог члана односе се на пословно име и матични број, а ако је субјект заложног права страног правно лице подаци из става 1. тачка 1. овог члана односе се на пословно име, ознаку под којом се води у страном регистру привредних субјеката, назив тог регистра и назив државе у којој се налази његово седиште.

У Регистар залогe се уписују и све промене података из става 1. овог члана.

Ако се податак из става 1. овог члана брише из Регистра залогe, у Регистар залогe уноси се напомена: "ПОДАТАК БРИСАН"

Измене и допуне уписаног заложног права

Члан 63.

Измене и допуне које се односе на битне елементе уписаног заложног права имају карактер новог уписа.

На изводима из Регистра залогe, уписане измене и допуне биће означене као посебни уписи.

Други уписи у Регистар залогe

Члан 64.

Заложни поверилац је дужан да затражи да се у Регистар залогe упише да је започео поступак намирења.

Залогодавац може захтевати да се у Регистар залогe упише забелешка постојања спора ако покрене парницу за брисање заложног права из Регистра залогe.

Залогодавац, заложни поверилац и свако друго лице могу захтевати да се у Регистар залогe упише забелешка спора ако су покренули парницу која се односи на заложене покретне ствари или на друге односе страна у вези са залогом.

Члан 65.

Документација на основу које је извршен упис у Регистар залогe је саставни део Регистра залогe до њеног превођења у електронску форму.

После превођења документације из става 1. овог члана у електронску форму и уношења у Регистар залогe, та документација се чува у складу са прописима којима се уређује архивска грађа.

Поступак уписа у Регистар залогe

Члан 65а

Поступак уписа у Регистар залогe покреће се подношењем захтева за упис (у даљем тексту: захтев).

Захтев се подноси на прописаном обрасцу и заводи се у Регистар залогe у моменту његовог пријема у Агенцији о чему се подносиоцу захтева издаје потврда.

Уз захтев се прилаже:

- 1) документација на основу које се тражи упис у Регистар залогe (уговор, одлука суда и другог државног органа и сл.);**
- 2) изјава залогодавца да пристаје да поверилац упише заложно право у Регистар залогe ако поверилац подноси захтев, при чему изјава мора бити оверена пред органом надлежним за оверу потписа ако је залогодавац физичко лице;**
- 3) доказ о уплати накнаде за упис у Регистар залогe.**

Захтев се подноси на језику и писму који су у службеној употреби у Републици Србији.

Ако је уз захтев приложена документација на страном језику, подносилац захтева је дужан да достави и њен оверен превод.

Члан 65б

Регистратор проверава:

- 1) да ли је потписник захтева овлашћен за његово подношење;**
- 2) да ли захтев садржи све тражене податке;**
- 3) да ли је уз захтев поднета сва потребна документација у складу са законом;**
- 4) да ли су подаци садржани у захтеву истоветни са подацима у документацији поднетој уз захтев;**
- 5) да ли је уз захтев поднет доказ о уплати накнаде за упис у Регистар залогe.**

Регистратор не испитује тачност података и веродостојност докумената достављених уз захтев.

Члан 65в

Регистратор одлучује решењем или закључком.

Решењем се одобрава упис у Регистар залогe или брисање података из Регистра залогe, ако се то захтевом тражи.

Закључком се одбацује захтев, ако није поднет у складу са овим законом.

Регистратор је дужан да уз закључак о одбацивању захтева подносиоцу врати оригиналну документацију која је поднета у писаној форми.

Члан 65г

Против решења или закључка из члана 65в овог закона може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана достављања решења, односно закључка.

Жалба се подноси министру надлежном за послове привреде преко Агенције.

Члан 65д

На питања која се односе на поступак уписа у Регистар залогe, а која овим законом нису посебно уређена, сходно се примењују одредбе закона којима се уређује општи управни поступак.

Члан 65ђ

Подаци који су уписани у Регистар залогe објављују се истовремено на интернет страни Агенције.

XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 66.

До доношења посебних прописа којима се ближе уређује упис заложног права у регистре интелектуалне својине из члана 14. став 3. овог закона, заложно право на правима интелектуалне својине уписиваће се у Регистар залогe у складу са овим законом.

Члан 67.

Ако је одлуком надлежног суда конституисана недржавинска залогa на покретној ствари или потраживању, у складу са законом којим се уређује извршни поступак или другим законом до 1. јануара 2004. године, право првенства у намирењу рачуна се од дана доношења судске одлуке, ако поверилац поднесе захтев за упис залогe у Регистар залогe до 15. јануара 2004. године.

Ако поверилац поднесе захтев за упис недржавинске залогe из става 1. овог члана у Регистар залогe после 15. јануара 2004. године, право првенства у намирењу рачуна се од дана уписа у Регистар залогe.

Уз захтев из ст. 1. и 2. овог члана, поверилац је дужан да приложи одлуку суда о конституисању недржавинске залогe.

Члан 68.

Ако је недржавинска залогa настала непосредно на основу закона или је конституисана одлуком државног органа у складу са законом до 1. јануара 2004. године, право првенства у намирењу рачуна се од дана настанка на основу закона или од дана доношења одлуке државног органа, ако поверилац поднесе захтев за упис залогe у Регистар залогe до 15. јануара 2004. године.

Ако поверилац поднесе захтев за упис недржавинске залогe из става 1. овог члана у Регистар залогe после 15. јануара 2004. године, право првенства у намирењу рачуна се од дана уписа у Регистар залогe.

Уз захтев из ст. 1. и 2. овог члана, поверилац је дужан да приложи одлуку државног органа о конституисању недржавинске залогe.

Члан 69.

Изузетно од одредбе члана 34. овог закона, на новчаним средствима на рачуну пореског обвезника код банака или других финансијских организација, Република Србија до 1. јануара 2005. године има првенство права намирења, без обзира на упис заложног права у Регистар залогe.

Члан 70.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењиваће се од 1. јануара 2004. године.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УШЧЕ У ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ

ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЗАЛОЖНОМ ПРАВУ НА ПОКРЕТНИМ СТВАРИМА УПИСАНИМ У РЕГИСТАР

Службени гласник РС, бр. 61/05

Члан 10.

Регистар залогe почиње са радом 15. августа 2005. године.

Члан 11.

Ако се захтев за упис заложног права у Регистар залогe поднесе у року од 90 дана од дана почетка рада Регистра залогe, право првенства у намирењу потраживања рачуна се, и то:

- 1) од дана доношења одлуке суда, ако је недржавинска залогa на покретној ствари или праву конституисана до дана ступања на снагу овог закона одлуком надлежног суда;

- 2) од дана настанка недржавинске залогe или од дана доношења акта државног органа, ако је недржавинска залога на покретној ствари или праву настала до дана ступања на снагу овог закона непосредно на основу закона или на основу акта државног органа;**
- 3) од дана овере уговора од стране суда или другог органа овлашћеног за оверу потписа, ако је недржавинска залога на покретној ствари или праву настала до дана ступања на снагу овог закона на основу уговора.**

Члан 12.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".